

PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi
PARADOKS Economics, Sociology and Policy Journal

*Mesleki Yükseköğretimde Sosyal Güvenlik Programları ve
Kariyer Olanakları*

Emre EKİNCİ
Bozok Üniversitesi
Yerköy Adalet Meslek Yüksekokulu
Hukuk Bölümü, Sosyal Güvenlik Programı

Mayıs/May 2015, Cilt/Vol: 11, Sayı/Num: Özel Sayı 1 /Special Issue 1, Page:350-363
ISSN: 1305-7979

© 2005 - 2015

PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi

PARADOKS Economics, Sociology and Policy Journal

Mayıs/May 2015, Cilt/Vol: 11, Sayı/Num: Özel Sayı 1 /Special Issue 1

ISSN: 1305-7979

Editör/Editor-in-Chief

Doç.Dr.Sema AY

Editör Yardımcıları/Co-Editors

Doç.Dr.Elif KARAKURT TOSUN

Dr.Hilal YILDIRIR KESER

Uygulama/Design

Dr.Yusuf Budak

Tarandığımız Indexler /Indexes

Dergide yayınlanan yazılardaki görüşler ve bu konudaki sorumluluk yazarlarına aittir. Yayınlanan eserlerde yer alan tüm içerik kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

All the opinions written in articles are under responsibilities of the authors.

None of the contents published cannot be used without being cited.

Yayın ve Danışma Kurulu / Publishing and Advisory Committee

Prof.Dr.Veyssel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)

Prof.Dr.Recai ÇINAR (Gazi Üniversitesi)

Prof.Dr.R.Cengiz DERDİMAN (Uludağ Üniversitesi)

Prof.Dr.Zeynel DİNLER (Uludağ Üniversitesi)

Doç.Dr.Aşkın KESER (Uludağ Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Emine KOBAN (Beykoz Lojistik Meslek Yüksek Okulu)

Yrd.Doç.Dr.Ferhat ÖZBEK (Gümüşhane Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Senay YÜRÜR (Yalova Üniversitesi)

Dr.Sema AY (Uludağ Üniversitesi)

Dr.Zerrin FIRAT (Uludağ Üniversitesi)

Dr.Elif KARAKURT TOSUN (Uludağ Üniversitesi)

Dr.Hilal YILDIRIR KESER (Uludağ Üniversitesi)

Hakem Kurulu / Referee Committee

Prof.Dr.Veyssel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi)

Prof.Dr.Recai ÇINAR (Gazi Üniversitesi)

Prof.Dr.Mehmet Sami DENKER (Dumlupınar Üniversitesi)

Prof.Dr.R.Cengiz DERDİMAN (Uludağ Üniversitesi)

Prof.Dr.Zeynel DİNLER (Uludağ Üniversitesi)

Prof.Dr.Hasan ERTÜRK (Uludağ Üniversitesi)

Prof.Dr.Erkan IŞIĞIÇOK (Uludağ Üniversitesi)

Prof.Dr.Bekir PARLAK (Uludağ Üniversitesi)

Prof.Dr.Ali Yaşar SARIBAY (Uludağ Üniversitesi)

Prof.Dr.Şaban SİTEMBÖLÜKBAŞI (Süleyman Demirel Üniversitesi)

Prof.Dr.Veli URHAN (Gazi Üniversitesi)

Prof.Dr.Uğur YOZGAT (Marmara Üniversitesi)

Doç.Dr.Hakan ALTINTAŞ (Sütçü İmam Üniversitesi)

Doç.Dr.Hamza ATEŞ (Kocaeli Üniversitesi)

Doç.Dr.Kenan DAĞCI (Yalova Üniversitesi)

Doç.Dr.Kemal DEĞER (Karadeniz Teknik Üniversitesi)

Doç.Dr.Bülent GÜNSOY (Anadolu Üniversitesi)

Doç.Dr.Ömer İŞCAN (Atatürk Üniversitesi)

Doç.Dr.Vedat KAYA (Atatürk Üniversitesi)

Doç.Dr.Sait KAYGUSUZ (Uludağ Üniversitesi)

Doç.Dr.Aşkın KESER (Uludağ Üniversitesi)

Doç.Dr.Veli Özer ÖZBEK (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Doç.Dr.Serap PALAZ (Balıkesir Üniversitesi)

Doç.Dr.Abdülkadir ŞENKAL (Kocaeli Üniversitesi)

Doç.Dr.Sevtap ÜNAL (Atatürk Üniversitesi)

Doç.Dr.Sevda YAPRAKLI (Atatürk Üniversitesi)

Doç.Dr.Gözde YILMAZ (Marmara Üniversitesi)

Doç.Dr.Senay YÜRÜR (Yalova Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Aybeniz AKDENİZ AR (Balıkesir Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Doğan BIÇKI (Muğla Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Cantürk CANER (Dumlupınar Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Canan CEYLAN (Uludağ Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Kadir Yasin ERYİĞİT (Uludağ Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Burcu GÜLER (Kocaeli Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Ferhat ÖZBEK (Gümüşhane Üniversitesi)

Yrd.Doç.Dr.Emine KOBAN (Beykoz Lojistik Meslek Yüksek Okulu)

Yrd.Doç.Dr.Ceyda ÖZSOY (Anadolu Üniversitesi)

MESLEKİ YÜKSEKÖĞRENİMDE SOSYAL GÜVENLİK PROGRAMLARI VE KARIYER OLANAKLARI

Öğr. Gör. Emre EKİNCİ
Bozok Üniversitesi
Yerköy Adalet MYO,
Hukuk Bölümü, Sosyal Güvenlik Programı

Özet:

Türkiye’de sosyal güvenlik hizmetlerinin tek çatı altında Sosyal Güvenlik Kurumu şeklinde birleştirilmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumu’nun taşra teşkilatının yeniden yapılandırılmasıyla ülkemiz nüfusunun tamamına hizmet veren bir kurum olarak gelişim göstermiştir. Büyük bir kitleye sosyal güvenlik hizmeti veren Sosyal Güvenlik Kurumu’nda sosyal güvenlik hizmetleri alanında eğitim görmüş, nitelikli meslek elemanı ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Böylece mesleki yükseköğretim alanında ilki Düzce Üniversitesi bünyesinde açılan sosyal güvenlik meslek eğitimi ön-lisans alanı akademik düzeyde gelişim göstermeye başlamıştır. 2014 yılı itibariyle Düzce, Bozok, Balıkesir, Niğde ve Uşak Üniversitelerinde gerek Adalet Meslek Yüksekokulu gerekse Meslek Yüksekokulunun bir programı olarak sosyal güvenlik ön lisans programları öğrenci kabul etmektedir. Sosyal güvenlik meslek eğitimi alan ön lisans mezunları merkezi Kamu Personeli Seçme Sınavı ile Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türkiye İş Kurumu merkez ve taşra kadrolarına yerleşmektedirler. Bu durum sosyal güvenlik ön lisans programlarına olan ilgiyi arttırmaktadır. Gerek devlet gerekse vakıf üniversiteleri bünyesinde yeni sosyal güvenlik ön lisans programları açılacağı tahmin edilmektedir. Sonuç olarak, Türkiye’de mesleki yükseköğretim alanında sosyal güvenlik ön lisans programının yeni bir cazibe merkezi olarak ortaya çıktığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Güvenlik Meslek Eğitimi, Kariyer Planlama, Mesleki Eğitim

Abstract:

By gathering Social Security Services in Turkey under the name of Social Security Institution and reconstructing the field service of Social Security Institution, Social Security Institution has become a foundation that provides services to the whole population of our country. In the Social Security Institution which provides services to a large amount, well-qualified personnels are needed in the social security services field. Thus social security professional training, which was applied in Düzce University firstly, has developed academically in the field of vocational higher education. Since 2014, in the universities of Düzce, Bozok, Balıkesir, Niğde and Uşak, not only as a program in Justice Vocational Higher Education Institutes but also in vocational, schools, social security associate degree programs have been admitting students. The graduates from social security professional training are appointed to the positions of both centre and country of Social Security Institution and Turkish Employment Agency after taking public personnel selection examination. This situation is increasing the interests of social security associate programs. It is estimated that new social security associate programs will be opened with in the scope of not just public universities but also in the private universities. After all, it is obvious that in Turkey social security associate programs have become appealing in the vocational schools.

Key Words: Social Security Professional Training, Career Planning, Professional Training

MESLEKİ YÜKSEKÖĞRENİMDE SOSYAL GÜVENLİK PROGRAMLARI VE KARIYER OLANAKLARI

1. GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de mesleki yükseköğrenimin sosyal güvenlik alanında personel istihdamının sağlanmasındaki etkin rolünün olduğunu göstermektir. Türkiye’de sosyal güvenlik alanında mesleki eğitim genel olarak “Adalet Meslek Yüksekokulları” aracılığıyla verilmektedir ancak bunun yanında; Hukuk fakültesi bünyesinde ve Klasik Meslek Yüksekokulları bünyesinde Hukuk Bölümü adı altında yer alan Sosyal Güvenlik Programları kurulmaktadır. Adı geçen yükseköğrenim programlarının ve yüksekokulların amacı, toplumun ihtiyacı olan sosyal güvenlik hizmetlerinin yeterli bilgi ve beceriye sahip, alanında staj görmüş meslek elemanlarının yetiştirilerek özel sektörlerde ve kamu kurumlarında uzman veya ara eleman olarak istihdam edilmelerini sağlamaktır. Sosyal güvenlik alanında mesleki yükseköğrenimin gerekliliğini ve kariyer olanaklarını incelemeden önce sosyal güvenliğin kavramsal olarak analizini, daha sonra da sosyal güvenlik eğitiminin gerekçeleri üzerine değerlendirme yapmakta fayda var.

2. SOSYAL GÜVENLİK KAVRAMI

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sosyal güvenliğini, ‘onurlu bir insan hayatı’ için gerekli temel bir hak olarak tarif etmektedir (ILO, 2006). Sosyal güvenlik, kavramı meydana getiren sosyal ve güvenlik kelimelerinin birleşiminden başka bir anlamı olan bir kavramdır. Sosyal kavramı, toplumun bir ferdi olarak insanı ifade eden ve içine alan bir kavramdır. Sosyal kelimesi toplum halinde yaşamakta olan insana aitlik bildiren bir kelimedir. Güvenlik ise emniyet halinde olmayı ifade eder. Ayrıca bu kelime anlamında, tehlikelerden korunmuş olma, tehlikelere karşı güven hissinin tatmin edilmişliğini ifade etmektedir. Bir terim olarak

sosyal güvenlik ise kelime anlamından farklı bir anlam kazanmıştır(Arııcı,1999). Dar anlamda sosyal güvenlik, insanın karşılaşacağı tehlikelerin sonuçlarına karşı korunması, ona bu konuda bir emniyetin sağlanmasını ifade eder. Geniş anlamda baktığımızda kavram, zaman içerisinde içeriğindeki değişmeye bağlı olarak anlam genişlemesine uğramıştır.

Günümüzde sosyal güvenlik, artık sadece tehlikelerin sonuçlarına karşı kişiye emniyet duygusu sağlamak ve asgari ölçüde muhtaçlıktan kurtarmak anlamında düşünülmektedir. Sosyal güvenlik içerisinde istihdam problemleri, koruyucu ve tedavi edici tıp, mesleki eğitim, genel eğitim, konut meselelerinin çözümü gibi konular da yer almaktadır(Arııcı, 1999). Görüldüğü gibi sosyal güvenlik kavramının içerisine giren mesleki eğitim artık kendi sorununu kendi içinden çözüme girişiminde bulunmaya çalışmaktadır. Sosyal güvenlik alanında yetişmiş iki yıllık eğitim sürecinde alanında staj yapmış tecrübeli ve bilgi birikimli öğrencilerin, toplumsal risklerin engellenmesi ve risklerin gerçekleşmesinden sonraki hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde yapılabilmesi için çaba gösterecekleri beklenmektedir.

Türkiye’de sosyal güvenlik uygulamalarını bildiğimiz gibi iki farklı kurum yerine getirmektedir. Birincisi, 16.05.2006 tarih 5502 sayılı “Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu” ile Türkiye’de faaliyette olan Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur Sosyal Güvenlik Kurumu adı altında birleştirilerek tek kurum haline getirilen Sosyal Güvenlik Kurumu, ikincisi ise Türkiye İş Kurumu’dur. Bu kurumların hem merkez hem de taşra örgütlenmesinde ihtiyaç duyacağı personelin sayısı gittikçe daha da artmaktadır. Bu yüzden Türkiye’de mesleki yükseköğretimde sosyal güvenlikle ilgili ara eleman yetiştirme projesi gayet akılcı bir girişim olarak değerlendirilebilir.

3. TÜRKİYE'DE MESLEKİ YÜKSEKÖĞRETİMDE SOSYAL GÜVENLİK PROGRAMLARI

Sosyal güvenlik programları genel olarak üç şekilde kurulmaktadır. Bunlardan ilki; Hukuk fakültesi bünyesinde kurulmuş olan “Adalet Meslek Yüksekokulu” yapısı içerisinde Sosyal Güvenlik Programı, ikincisi; Normal Meslek Yüksekokullarının içerisinde Hukuk Bölümü adı altında Sosyal Güvenlik Programı, üçüncü kuruluş şekli de bağımsız bir Meslek Yüksekokulu türü olarak Adalet Meslek Yüksekokulu bünyesinde adalet programı ve sosyal güvenlik programı kuruluş yapısıdır (Örn:Bozok Üniversitesi, Yerköy Adalet Meslek Yüksekokulu, Hukuk Bölümü, Sosyal Güvenlik Programı).Bu konuda karışan bir duruma açıklık getirmek gerekiyor. Adalet Meslek Yüksekokulları(bundan sonra ADMYO) bünyesinde, hukuk bölümü altında yalnızca iki adet program açılabilir. Bunlardan biri adalet programı diğeri de sosyal güvenlik programıdır(bundan sonra SGP). ADMYO, akıllarda sadece adalet programını çağırırsa da aslında bu böyle değildir. ADMYO’ların içerisinde toplam iki adet program vardır ve son yıllarda artan ilgi ve yoğun istihdam olanaklarından da anlaşılacağı üzere artık yeni bir cazibe alanı olan SGP’ler de ADMYO’ların bünyesinde yer almaktadır.

Türkiye’de şu anda toplam sekiz üniversite bünyesinde yukarıda açıkladığımız şekillerde sosyal güvenlik programı kurulmuştur. Balıkesir, Bilecik, Düzce, Kırklareli, Niğde, Ondokuz Mayıs, Uşak ve Bozok Üniversiteleri sosyal güvenlik programlarını bu konuda cazibe alanı olarak görmüş ve bu konuda adımlar atmış bulunmaktadır.

Bu konuda ÖSYM’nin 2014 yılı “Merkezi Yerleştirme İle Öğrenci Alan Yükseköğretim Ön lisans Programları” tablosunda belirtilen verilerde; Balıkesir Üniversitesi bünyesinde Manyas Meslek Yüksekokulu 80, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Söğüt Meslek Yüksekokulu 100, Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu 120, Kırklareli Üniversitesi Lüleburgaz Meslek Yüksekokulu 80, Niğde Üniversitesi Niğde Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu 100, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Çarşamba Ticaret Borsası Meslek

Yüksekokulu 80, Uşak Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu 60 ve Bozok Üniversitesi Yerköy Adalet Meslek Yüksekokulu da 100 kontenjan ayırmış bulunmaktadır (http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2014/OSYS_04_Aralik_2014_tarihinde_erişildi).

Bu tablodan da görüleceği üzere Türkiye’de son yıllarda SGP açılımı olmuştur. Türkiye’de hemen hemen her ilde ve ilçede SGK ve İşKur gibi örgütlenmeler ve personel ihtiyacı olduğu düşünülürse 720 kontenjanlı nitelikli personel yetiştirme programı yine de yetersiz görülmektedir. Ancak bu kadar fazla kurum ve kuruluşu olan sosyal güvenlik teşkilatına istihdam için bekleyen 720 kişinin de diğer fakülte ve MYO mezunlarına göre çok fazla şanslı olduğunu unutmamak gerekir.

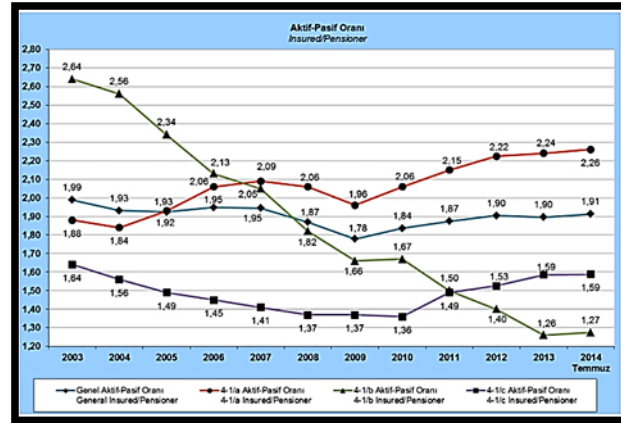
4. SOSYAL GÜVENLİK EĞİTİMİNİN GEREKÇELERİ

Türkiye’de sosyal güvenlik ile ilgili kurum ve kuruluşlar yalnızca kamuda değil aynı zamanda özel sektörde de mevcuttur. Kamu kurumları kendisini SGK ve İşKur olarak; özel sektör de kendisini özel sigorta şirketleri ve finansman kurumları olarak göstermektedir. Sosyal güvenlik kurumlarında gerçekleşen reform hareketleri ile Türkiye yeni bir sürecin içerisine girmiştir. Sosyal güvenlik sisteminde başlayan bu süreç, sosyal güvenlik alanında bilgi ve beceriye sahip meslek elemanlarına olan ihtiyacı da önemli derecede arttırmaktadır. SGK belli dönemlerde hizmet içi eğitim ve seminer yoluyla eğitim vermekle beraber, kurumun çalışan memurlarının tamamına yakınının sosyal güvenlik alanı dışından eğitim alan personel olması nedeniyle, çalışan personelin motivasyonu yetersiz olmakta, kurum hem maddi hem de manevi yönden önemli kayıplara uğramaktadır. Kurumun sosyal güvenlik alanı dışından olan personeli kurumun iş akışını aksatmakla beraber kurumu geçici bir iş olarak görmeleri de mümkün görünmektedir. Hâlbuki sosyal güvenlik ülkenin tümünü yakından ve önemle ilgilendiren bir durumdur. Bu derece öneme sahip bir konu ile ilgili uzmanlaşmanın yeterli ve becerili kişilerce sağlanması, daha ilk aşamadan bile kurumu ve ülkeyi sosyal güvenlik açısından doğru bir noktaya taşıyacaktır.

Akademik disiplin altında yapılan sosyal güvenlik mesleki eğitimi, başta SGK olmak üzere, benzer alanlarda hizmet veren kamu kurum ve kuruluşları için zaman ve motivasyon kaybı, hizmetlerde aksama ve tekrardan yapılacak eğitim maliyetleri vb. sorunların çözümünde önemli katkılar sağlayabilecektir (İmamoğlu ve Çabukoğlu, 2011).

Sosyal Güvenlik Kurumu verilerini baz aldığımızda ortaya çıkan rakamlar da işin ciddiyetini bizlere göstermektedir. 2014 Temmuz ayı itibariyle Türkiye’de yaklaşık toplam 62,210 milyon kişi sosyal sigortalar kapsamındadır. Ülkemiz ve ekonomimiz için en önemli göstergelerden biri olan aktif/pasif oranı da yaklaşık olarak aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi 1,91 civarındadır (<http://www.sgk.gov.tr/wps/wcm/connect> 03 Aralık 2014 tarihinde erişildi).

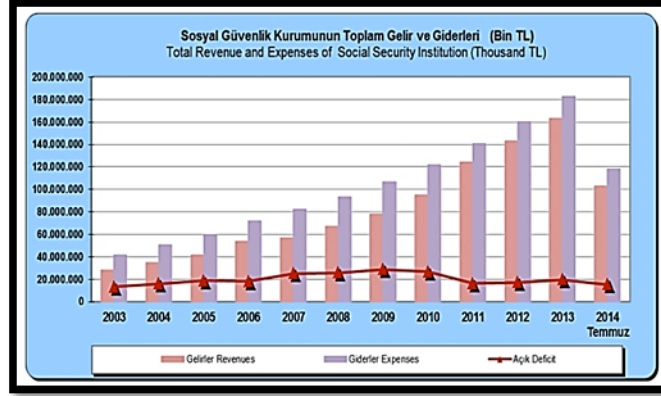
Şekil 1- Sosyal güvenlik kurumu sigortalı istatistikleri

Kaynak (<http://www.sgk.gov.tr/wps/wcm/connect> 03 Aralık 2014 tarihinde erişildi)

Türkiye’de kamu sosyal güvenlik sisteminin ekonomik boyutu genel olarak incelendiğinde; Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre, kurumun 2014 yılı gelirler toplamı yaklaşık 180,013 milyar TL, giderler toplamı 201,597 milyar TL olarak hesaplanmıştır. 2013 yılı toplam gelir ve giderler tablosunda göze çarpan nokta açıkların finansmanı noktasıdır. Bilindiği üzere Türkiye’de SGK’nın en büyük sorunu finansman sorunudur. Bu noktada 2014 yılı toplam açık 21,583 milyar TL olarak hesaplanmıştır (http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/tr/kurumsal/istatistikler/sgk_istatistik_yilliklari, 03 Aralık 2014 tarihinde erişildi).

Şekil 2- Sosyal güvenlik kurumunun toplam gelir ve giderleri (Bin TL)

Kaynak(<http://www.sgk.gov.tr/wps/wcm/connect/03> Aralık 2014 tarihinde erişildi)

Ülkemizin 2014 yılı bütçesinin 436 milyar TL olduğu dikkate alındığında, bütçenin büyük çoğunluğunun SGK'na bütçe transferi olarak tahsis edildiği görülmektedir (bkz Şekil 2). Örnek verilen bu rakamlar bile, sosyal güvenliğin ekonomik boyutunun önemini vurgulamaya yeterli olup, parasal hareketin bu denli yüksek olduğu bir alanda, lisans ve ön lisans düzeyinde mesleki bilgi ve becerilere sahip, meslek elemanlarının akademik çerçevede yetiştirilmesi, Türkiye ekonomisine hem yakın gelecekte hem de uzun vadede önemli katkılar sağlayabilecektir.

5. SOSYAL GÜVENLİK PROGRAMLARININ DERS İÇERİKLERİ: YERKÖY ADALET MYO ÖRNEĞİ

Çalışmamızın bu bölümünde Yerköy Adalet MYO örneği ele alınmıştır. Yerköy Adalet MYO eğitim-öğretim hayatına 01 Temmuz 2010 tarihi itibarıyla başlamıştır. Türkiye'deki Adalet MYO'ların ve SGP'lerin(29 Ağustos 2012'den beri) kurulmasında öncü bir MYO olan Yerköy Adalet MYO, bu konuda başarısını dört yıldır sürdürmektedir. Bu kapsamda öncelikle SGP'lerin derslerinin neler olduğuna, ardından da ders içeriklerine göz atmamızda fayda var.

SGP'lerin birinci sınıf müfredatında genel olarak; "İşletme" , "Sosyoloji", "Temel Hukuk", "Temel İstatistik", "Anayasa Hukuku", "Temel Bilgisayar Eğitimi", "İktisada Giriş", "Türk Dili", "Sosyal Hizmetler", "Yabancı Dil", "Medeni Hukuk", "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi", "Genel Muhasebe" dersleri verilmektedir. İkinci sınıflarda da; "Türkiye'de Sosyal Güvenlik Uygulamaları", "Türkiye Ekonomisi", "Sosyal Psikoloji", "İdari Yargılama Hukuku", "Bilgisayarlı Muhasebe", "Vergi Hukuku", "Kamu Maliyesi", "Sosyal Politika", "Sosyal Güvenlik Hukuku" gibi dersler verilmektedir. Derslerin muhtevasına baktığımız vakit SGP mezunlarının nasıl bir bilgi düzeyine ulaştıkları gözler önüne serilmektedir.

6. SOSYAL GÜVENLİK PROGRAMLARININ KARIYER OLANAKLARI

6.1. Kamu kurumları

ADMYO Sosyal Güvenlik Programı mezunları başta Kamu sektörü olmak üzere kamu ve özel sektörün çeşitli kademelerinde çalışabilmektedirler. Kamu kurumlarında istihdam edildikleri başlıca pozisyonlar aşağıda sıralanmıştır:

- a) SGK
- b) SGK İl ve İlçe Müdürlükleri
- c) İş-Kur
- d) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının personel daireleri

SGP mezunlarının öncelikli hedefi genellikle kamu kurumları olmaktadır. KPSS ve Dikey Geçiş Sınavı gibi merkezi sınavlar SGP'nin kamu kurumlarında atanmalarında ön ayak olan kariyer adımlarını oluşturmaktadır. SGP mezunlarının kamu kurumlarına atanmalarında iki yol ve bununla birlikte aynı yola ulaşmada da başka bir yol bulunmaktadır; ilk olarak SGP mezunları ÖSYM'nin yürütmüş olduğu Ön lisans KPSS'ye girmekte ve bundan sonra da tercih zamanında tercih yapmaktadırlar. En son 2014/2 KPSS yerleştirmelerinde; İstanbul, Yozgat, Kilis ve Düzce Sosyal Güvenlik Kurumları merkezi

alımla toplamda 25 adet kontenjan belirlemiş olup; SGP mezunu özel şartını koyarak -3004 nitelik kodu ile- personel almıştır. Bunların 20'si İstanbul SGK'ya, 3'ü Düzce SGK'ya, 1'er tane kadro da Yozgat ve Kilis SGK'ya atanma fırsatını yakalamışlardır. KPSS 2014/2 Ön Lisans SGP mezunlarından en az "78,62024" puan alan aday başarılı olarak SGK'da kariyerine başlamıştır (<http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2014/KPSS2> 04 Aralık 2014 tarihinde erişildi).

Tablo 1'de görüldüğü gibi ön lisans olarak tercih yapanların sayısı 350,941 kişidir. Tercih sonucunda kontenjanla doğru orantılı yerleşen kişi sayısına baktığımızda yaklaşık binde ikilik bir oranın -her ne kadar çok az gibi görünse de- memurluğa atandığını görmekteyiz. 770 kişilik kontenjan içerisine SGP'lere 2014 yılının henüz ilk atamaları için – özel olarak- 25 adet kontenjan verilmesi binlerce MYO programları mezunları arasında SGP mezunlarına bir umut ışığı olmuştur diyebiliriz.

Tablo 1 – KPSS-2014/2 Devlet personel başkanlığı bazı kamu kurum ve kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarına 2. yerleştirme sonuçlarına ilişkin sayısal bilgiler

Yerleştirme Türü	Tercih Yapan Aday Sayısı	Kontenjan Sayısı	Yerleşen Aday Sayısı	Boş Kalan Kontenjan Sayısı
ORTAÖĞRETİM	551.387	582	582	0
ÖNLİSANS	350.941	770	770	0
LİSANS	274.650	3.715	3.701	14

Kaynak(<http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2014/KPSS2TERCIH> 04 Aralık 2014 tarihinde erişildi)

SGP mezunlarının ön lisans KPSS'ye girerek merkezi alımlarda şanslarını ön lisans mezunu olarak denemelerinin bir diğer yolu da yine ÖSYM'nin yürüttüğü Dikey Geçiş Sınavı'dır. SGP mezunlarının ön lisans diplomaları ile yetinmeyip niteliklerini arttırarak dört yıllık bir fakülte mezunu olarak KPSS'ye girme şansları da bulunmaktadır. DGS ile örgün olarak dört yıllık bir fakülteye geçmeye hak kazanan SGP mezunları "Sosyal Hizmetler"

bölümünde devam edip sonuçta “Kariyer Meslek” diyebileceğimiz “Sosyal Hizmet Uzmanı” olarak da istihdam edilebilmektedir.

6.2. Sosyal güvenlik danışmanlığı

Sosyal Güvenlik Kurumu’nda özellikle emeklilik gibi bazı işlemlerin kısa zamanda yapılması için, halk arasında “çantacı” olarak tabir edilen yetkisiz simsarlara vatandaşlarımızın vekâlet verdiği bilinmektedir. Sosyal güvenlik alanında akademik düzeyde eğitim almış meslek elemanları ve müşavirlerin SGK tarafından istihdam edilmesi ve/veya belli hizmetlerin yapılması konusunda yetki verilmesi, sözü geçen yetkisiz simsarlara ihtiyacı büyük ölçüde ortadan kaldıracaktır(İmamoğlu ve Çabukoğlu,2011).

6.3. Muhasebe büroları

Sosyal Güvenlik Programı’ndan mezun olacak meslek elemanları, denetim ve muhasebe hizmetleri veren firmalarda, serbest muhasebeci mali müşavirler(SMMM) ile yeminli mali müşavirlerin(YMM) bürolarında, sosyal güvenlik alanında eğitim almış ve danışmanlık hizmeti veren sosyal güvenlik müşavirlerinin iş yerlerinde görev almaları mümkündür. Çünkü Sosyal Güvenlik Programı’nın ders planı ve içerikleri ile yapılan 30 iş günü endüstriye dayalı staj, öğrencileri mesleki açıdan yeterli hale getirmektedir. Ayrıca 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girecek yeni Türk Ticaret Kanunu ile sermaye şirketlerinde denetimin bağımsız denetim şirketlerince yapılması zorunlu hale gelmekte olup, denetim firmaları daha profesyonel bir yapıya ulaşabilecek, sosyal güvenlik meslek elemanlarının istihdamına önemli katkılar sağlayabilecektir (Türk Ticaret Kanunu, 2011).

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Son yıllarda artan işsizlik ortamı milyonlarca bireyi KPSS telaşına sokmaktadır. Bu nedenle Türkiye’nin en önemli işini yaptığını söyleyebileceğimiz ülkenin en ücra köşelerine

kadar örgütlenmiş sosyal güvenlik kurumlarının personel ihtiyacının Meslek Yüksekokullarında eğitim gören öğrencilerden karşılanması fikri yadsınamaz öneme sahiptir. Bununla beraber sosyal güvenlik programlarının kariyer olanaklarındaki birkaç önemli problemi de burada belirtmek gereklidir. Sosyal güvenlik programları birinci olarak KPSS ile atanabilmektedir. İkinci olarak da DGS ile bir üst eğitim olan fakülte eğitimi olarak da yine kurum sınavlarına veya KPSS'ye lisans mezunu olarak girebilmektedir. Ancak sosyal güvenlik programlarının eğitimlerine örgün olarak devam edebilmeleri yalnızca "Sosyal Hizmetler" bölümü ile sınırlı tutulmakta, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinin Sosyal Güvenlikle uzmanlaşmış -hatta ders içeriklerine baktığımızda da SGP'nin devamı niteliğinde- Çalışma Ekonomisi ve Endüstriyel İlişkiler bölümüne dikey geçiş şansı henüz bulunmamaktadır. Sosyal güvenlik programlarının öncelikle DGS ile Çalışma Ekonomisi ve Endüstriyel İlişkiler bölümüne geçiş hakkı tanınmalıdır. Buna ek olarak sosyal güvenlik programlarının en önemli eksikliği olan Sosyal Güvenlik Programı otomasyon programlarını kullanamamasının da önüne geçmek için "demo" olarak Sosyal Güvenlik Kurumlarının kullandıkları bilgisayar programlarını MYO'lara temin etmek gereklidir.

Burada değineceğimiz birkaç nokta daha bulunmaktadır. Sosyal güvenlik programlarından mezun olanlara KPSS tercihlerini yaparken özel nitelik kodları verilerek diğer MYO mezunlarının hatta Fakülte mezunlarının önüne geçmeleri sağlanmakta ve ayrıcalık yapılmaktadır. Ancak unutulmamalıdır ki biraz önce belirtmiş olduğumu Çalışma Ekonomisi ve Endüstriyel İlişkiler Bölümü mezunlarına ayrı bir nitelik kodu hala verilmemiş olup; bu bölümden mezun olan SGP mezunlarından daha nitelikli binlerce bireyler hala işsiz beklemektedir. Bu durum da esasen SGP mezunlarına verilmiş bilinçli/bilinçsiz bir fırsattır diyebiliriz.

KAYNAKÇA

- ARICI, K. (1999) "Sosyal Güvenlik Dersleri", Ankara: Sargın Ofset Yayınevi.
- İMAMOĞLU, A., ÇABUKOĞLU, M. (2011) "Türkiye’de sosyal güvenlik alanında mesleki eğitim ve düzce üniversitesinin rolü", Düzce Üniversitesi Yönetim ve Eğitim Bilimleri Dergisi, 1, 1-12.
- Türk Ticaret Kanunu, (2011)
- http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/tr/kurumsal/istatistikler/sgk_istatistik_yilliklari 03 Aralık 2014 tarihinde erişildi.
- http://www.sgk.gov.tr/wps/wcm/connect/fdfe5fa4-1dec-4f26-a8ed-313a58b1b413/2014_07_temel_gostergeler.pdf?MOD=AJPERES 03 Aralık 2014 tarihinde erişildi.
- <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2014/KPSS2TERCIH/KPSS-2014-2-Yerlestirme-SayisalBilgiler01122014.pdf> 4 Aralık 2014 tarihinde erişildi.
- <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2014/KPSS2TERCIH/KPSS-2014-2Tablo-2-19112014.pdf> 04 aralık 2014 tarihinde erişildi.
- <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2014/OSYS/osys-ek/t-3a-baski15092014.pdf> 04 aralık 2014 tarihinde erişildi.
- <http://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2014/KPSS2TERCIH/KPSS-2014-2-Yerlestirme-MAX-MIN-OnLisans01122014.pdf> 03 Aralık 2014 tarihinde erişildi.